

[Kjeldgaard Iversen.]

tragtning, at det i hvert fald er rigtigt, at den enkelte får beskæftigelse ved sådanne foranstaltninger, og hvis det var den eneste måde at klare problemet på, var der ikke spørgsmål om, hvad det koster, for vi kan ikke tillade, at et samfund har medlemmer, der ikke kan få arbejde og ikke kan få plads i samfundet.

Jeg tror altså ikke, det er beskæftigelsesforanstaltningernes vej, vi skal gå, specielt tror jeg ikke på de her omtalte ungdomsforanstaltninger. Jeg er i og for sig forbavset over og beklager meget stærkt, at der ikke i det materiale, der foreligger i forbindelse med lovforslaget, ungdomsudvalgets beretning og ministeriets beretning, findes ret meget om, hvilken gevinst loven som sådan har gjort for de medlemmer af samfundet, den tilsigtede at hjælpe. Det første, jeg har hørt i den retning, var det, det ærede medlem hr. Holger Larsen nævnte i dag, og jeg er egentlig glad for at høre, at loven har haft de virkninger.

Det er betegnende, synes jeg, at ungdomsudvalgets udtalelser går i retning af, at man skal søge at bevare loven i så vid udstrækning som muligt, men nærmest for at beholde de embedsmænd, der er ansat til at administrere denne lov, ja, man ønsker ligefrem, at de, der i øjeblikket ikke er normeret som embedsmænd, helst skulle normeres, og for at få dem normeret ønsker man, at loven ikke gøres tidsbegrænset. Jeg synes, der er brugt så mange ord om at få loven forlænget ud fra det synspunkt, at jeg er bange for, at loven, selvom den måske nok kan kaldes for en beskæftigelsesforanstaltning, mere drejer sig om en udvidelse af administrationen, således at der kan beskæftiges nogle flere embedsmænd. Men det er selvfølgelig også et resultat.

Det ser nemlig ikke ud til efter de oplysninger, der foreligger, at behovet for loven er særlig stort. Det ligger således, at i de sidste åringer har antallet af deltagere i foranstaltningerne været relativt ringe, og i år er det særlig lille. I og for sig kan man kun se på med glæde, at der ikke er flere unge arbejdsløse, der ønsker at anvende disse foranstaltninger, og når det ligger sådan, finder jeg det ærlig talt urimeligt at opretholde et apparat som dette, der koster staten omkring 2 mill. kr. årligt. Jeg synes ærlig talt, at det ville falde godt i tråd med de besparelsesbestrebelse, der er fremme i rigsdagen for tiden, om den højtærede minister simpelthen ville anbefale at afvikle loven. Vi fra retsforbundets side ville hilse en sådan reduktion af stats-

administrationen med stor glæde, for det er rigtigt, at man ikke kan opnå store besparelser i statsadministrationen uden at indskrænke statens administrationsområde; da først opnår man de helt store besparelser, som kan medføre nedsættelse af de meget tyngende skatter. En besparelse på omkring 2 mill. kr., som kunne anvendes til afvikling af nogle af de nye eller gamle indirekte skatter, ville give forbrugerne en større købekraft og skabe en efterspørgsel efter varer og goder, som kunne frembringes af de forøvrigt ganske få arbejdsløse, som denne lov omfatter. En efterspørgsel fra forbrugernes side ville fremkalde en produktiv beskæftigelse, hvorimod statsforanstaltninger fremkalder en mere eller mindre uproduktiv beskæftigelse, og det naturlige vil være, om det er forbrugerne, der bestemmer, hvordan de enkelte samfundsborgere skal beskæftiges, og hvad der skal frembringes, og jeg tror, at man skal gøre produktionsapparatet frit, så de unge kan komme til.

Jeg kan ikke frigøre mig for den tanke, at det mere er hensynet til de truede embedsmænd end hensynet til de unge arbejdsløse, der har foranlediget ministeren til at fremsætte dette lovforslag om ændringer i stedet for at foreslå loven afviklet, men jeg må erkende, at det er et skridt i den rigtige retning, når ændringerne går i retning af besparelser. Vor repræsentant i ungdomsudvalget har også forlængst påvist, at administrationen var overvældende dyr, og at der måtte gøres noget for at indskrænke den. Det er nemlig ikke administrationen, langt mindre overadministrationen her i landet, der producerer, og ærlig talt, 147 mennesker til at administrere en lov, der omfatter 279, må vist kaldes overadministration.

Til slut vil jeg gerne sige, at når vi har problemet ungdomsarbejdsløshed at kæmpe med, er det høje ting — også de i øjeblikket fraværende — ikke uden skyld i denne tilstand. Nu har vi gennem en årrække ført en jordpolitik og en handels- og erhvervs politik, i kraft af hvilken staten har uddelt privilegier til den ældre generation og skærmet den mod konkurrence fra den opvoksende slægt, og derved har forhindret de unge i at blive selvstændige og har henvist dem til at arbejde i afhængighed af de gamle. Statistikken fortæller, at antallet af unge selvstændigt erhvervsdrivende i de sidste 13 år er steget med 3,8 pct., medens antallet af unge lønarbejdere og funktionærer, altså afhængige, er steget med 33 pct. Det er en udvikling, der er til skade for ungdommen,